

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglasi: enostolpna mm vrsta za
enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Plačano do
Uredništvo:
Lica 1/A. Telefon 360
Ljubljana, Pavišni franko telefon 44.
Licijalna knjižnica
ačajo.
ti znamko

Velike madžarske demonstracije v Murski Soboti.

Murska Sobota, 19. septembra. (Izv.) Danes dopoldne so izbruhnile dobro organizirane demonstracije vseh protidržavnih elementov iz Murske Sobotice in Prekmurja sploh proti razmejitveni komisiji. Nad 2000 oseb je hrupno demonstriralo za Madžarsko in proti Jugoslaviji. Nastopilo je orožništvo in vojaštvo. Več kolovodij so zaprli, med njimi tudi madžarskega odvetnika dr. Pintarja. Murska Sobota, 19. septembra. (Izv.) Madžari in Madžaroni so bili že pred par dnevi izvedeli, da pride danes, v ponedeljek, antantna razmejitvena komisija v Mursko Sobotico in od tam na mejo, da končno definitivno določi mejo med Madžarsko in Jugoslavijo. Madžari so napeli vse sile in so ščuvali nevedno ljudstvo ter ga prigovarjali, naj demonstrira pred komisijo proti Jugoslaviji. Nekateri nevedneži so se dali res zapeljati od teh madžarskih agentov in že navsezgodaj so začeli prihajati v mesto ter pričeli razgrajati.

Zaboljšanje naše valute.

Beograd, 18. septembra. V finančnem ministru se nadaljevala posvetovanja o poplavljanju kurza naše dinarja. Finančni svet je za zastopniki trgovske zbornice pretresal ukrepe, ki se imajo storiti, da se valuto vprašanje reši ugodno. Finančni minister dr. Kumanudi, ki je predsedoval konferenci strokovnjakov, je izjavil, da ne želi, da bi se sprejele nagle in nepremišljene odločbe, ki bi se v kratkem času pokazale kot neuspešne, temveč da zahteva tako rešitve, ki bi v praksi imela stvarne rezultate. Konferenca finančnega sveta in zastopnikov trgovske zbornice je dognala, da se na borzi spekulira in da se to mora preprečiti. Kot dokaz za to trditve so se na konferenci navajali primeri iz belgajske borze, na kateri so tuje devize samo včeraj padle za veliko število točk, in sicer na vest, da se v finančnem ministru pripravljajo koraki za zavarovanje dinarskega kurza. Tako je deviza na London padla za 34, na Pariz za 35, na Rim za 20, na New York za 4 in na Prago za 11 točk. Pretresali so tudi načrt, po katerem bi se trgovski dolgovi v inozemstvu zajamčili z državnim pokritjem in po katerem bi se izplačilo terjatev v inozemskih valutah odgodilo najmanj za leto dni. Zastopniki trgovske zbornice so sprejeli stališče članov sveta, da naj trgovska zbornica še v ponedeljek pozove vse trgovce v državi, da ji prijavijo svoje dolge v inozemstvu, da bi se moglo konkretno govoriti o vsoti

trgovine so ostale vsled tega deloma zaprte. Alarmirano je bilo vojaštvo in koncentrirano orožništvo, ki je okrog 8. ure zaprlo dohode v mesto. Okrog 200 oseb se je zbralo pred hotelom Dobraj, kjer se je bila ustavila komisija, in vzklikalo proti naši državi. Orožništvo in vojaštvo je reagovalo. Na cesti ob Lendavi se je nabralo več sto glav broječe množice, ki ni mogla v mesto in je prepevala madžarske pesmi. Po neki stranski poti je hotelo udreti v mesto kakih deset oseb z madžarskimi zastavami. Ustavilo jih je četvero orožnikov. Demonstranti so se orožnikom uprli in so oddali nanje nekaj streliv. Orožniki so na to izzivanje odgovorili. En Madžar je bil pri tem ubit, dva pa ranjena. Po odhodu komisije so bili demonstranti takoj razpršeni na vse strani. Kakor kaže, se bodo demonstracije zvečer zopet ponovile.

Blokada Madžarske?

Nauen, 18. septembra. Iz Londona poročajo, da so zavezniki sklenili proglasiti blokado Madžarske, ako madžarska vlada takoj ne izroči Zapadne

Madžarske. Ako bi ta blokada ostala brez uspeha, potem nameravajo zavezniki ukreniti ostrejšo odredbo.

NOVA UREDBA O STANOVA-NJIH.

Beograd, 18. septembra. V zakonodajnem odboru, odseku za socialno politiko, narodno zdravstvo in prehrano so, kakor se je že javilo, pretresali načrt nove uredbe o stanovanjih in zakupih. Ta nova uredba bo veljala za vso kraljevino in je razdeljena v glavnem na dva dela. Prvi del govori o produkciji stanovanj, drugi pa o stanovanjski krizi (o zakupih, revkizicijah in reguliranju najemnine). Da se pospeši produkcija novih stanovanj, predvideva uredba ustanavljanje stanovanjskih fondov. Najemniki in najemodajalci bodo morali v te fonde vlagati gotov odstotek mesečne najemnine. Denar iz teh fondov se bo porabljal za zgradbo malih stanovanj. Razen tega predvideva nova uredba tudi ekspropriacije raznih prostorov, katerih lastniki ne morejo izkoristiti. Drugi del vsebuje predvsem izjeme, ki se nanašajo na postopek sam. Tako bodo pri sporih na predvojnem ozemlju kraljevine Srbije in Črne gore tudi še na stanovanjski odbori, pritožbe proti odboru glede odpovedi stanovanj v trgovskih prostorih pa bodo reševane sodišča prve stopnje. Za nove pogoje se bo predpisal postopek z posebnim pravilnikom. Po novem načrtu bo najemina na ozemlju kraljevine Srbije in Črne gore trikrat večja od predvojnega najemnine, v novih pokrajinah pa bo štirikrat večja, ker se tam računava v kronah. Glede trgovskih lokalov je odločba enaka za vse pokrajine, in sicer bo najemina štiri-

do osemkrat večja. Končno morajo po novi uredbi vse banke in denarni zavodi, kakor tudi vsa industrijska podjetja zgraditi stanovanja za svoje uradnike. Ta uredba ne bo imela roka in bo stopila v veljavo takoj, ko jo zakonodajni odbor uzakoni, minister za socialno politiko pa se bo z uredbo pooblastil, da sme po 1. maju 1921 izpremeniti višine najemnin in anulirati zakonske zaščite posameznih najemov.

NAŠA RAZMEJITEV Z ROMUNIJU.

Beograd, 18. septembra. V parlamentarnih krogih se govori, da bodo razmejitvena dela med našo državo in Rumunijo končana v dveh tednih.

MINISTER SPAHO V SARAJEVO.

Beograd, 18. septembra. Minister za trgovino in industrijo dr. Spaho je odpotoval v Sarajevo, da se udeležijo otvoritve obrtne in industrijske razstave za Bosno in Hercegovino.

NAČRT ZAKONA ZA CIVILNE URADNIKE.

Beograd, 18. septembra. V ministru za ustavotvorno skupščino se snuje komisija, ki bo na temelju člena 136 ustave v najkrajšem času izdelala načrt za civilne uradnike v vsej državi. Člani te komisije so že imenovani.

Drž. posojilo je najbolje štedenje!
Podpisujte drž. posojilo, čas poteka!

KONFERENCA RADIKALNE STRANKE 1. NOVEMBRA.

Beograd, 18. septembra. Radikalna stranka je sklenila, da za 1. november skliče konferenco radikalne stranke iz vse države.

Beograd, 18. septembra. Tekom tega tedna se bodo nadaljevala pogajanja med demokrati in radikali o skupnem vladnem programu Pašičevega kabineta.

PRIJAVA UČITELJEV MEŠČANSKIH ŠOL.

Beograd, 19. sept. V ministru za prosveto se preučuje zakonski načrt o meščanskih šolah. Ministru za prosveto je naročilo vsem državnim oblastem, pri katerih so zaposleni učitelji kot uradniki, naj jih prijavijo ministru za prosveto, da se bodo mogli zaposliti na šolah.

SEJA MINISTRskega SVETA.

Beograd, 19. septembra. Danes dopoldne ob 10.30 se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je poročal finančni minister dr. Kumanudi. Gospod minister ni govoril o valuti ter se je razgovor o tem vprašanju odložil, dokler se g. minister ne posvetuje še z nekaterimi zastopniki trgovskega stanu, zlasti s trgovci iz Zagreba. Nato je poročal minister za notranje posle Pribičević o notranjem položaju ter je ob tej priliki govoril o uradniških komunistih, ki sedaj ne izvršujejo svoje službe. Sklenili so, da morajo uradniški komunisti, ki sedaj niso v službovanju, ne le podati izjave zoper komuniste, temveč izpremeniti svoje zadržanje napram državi. Nadalje so govorili o novem volilnem zakonu ter so bile pri tej priliki izražene nekatere misli glede D' Rontovega sistema. Končno so sklenili, da se bo v soboto, dne 26. t. m., vršil 40 dnevni parastos pokojnemu kralju Petru. V Oplenku odidejo štirje ministri, ki bodo tamkaj prisostvovali parastosu, dočim se udeležijo ostali ministri žalne zadušnice v beograjski katedrali. Na tej seji je bilo podpisano več ukazov ministru za notranja posla, prosvete in vojne.

ZASEDANJE SKUPŠČINE.

Beograd, 19. sept. Danes bo predsednik narodne skupščine dr. Ribar z min. predsednikom Pašičem določil dan sklicanja narodne skupščine radi zaprisege kralja na ustavo. Verjetno je, da se bo skupščina sestala koncem tega meseca in da bodo seje trajale nekoliko dni.

DEMANTI.

Beograd, 19. sept. Presburo poroča: Nekateri tuji listi so prinesli vest, da je vprašanje prestola v naši kraljevini ostalo odprto, ker se Nj. Vis. princ Jurij poteguje za prestol. Pooblaščen smo, kategorično dementirati te vesti kot popolnoma izmišljene in tendenčne, ker je vprašanje prestolonasledstva rešeno z novo ustavo. Nj. Vis. princ Jurij je skupno s knezom Arzenom in princem Pavlom prvi na čelu častniškega zbora prisegel zvestobo Nj. Vel. kralju Aleksandru.

POGOJI RADIKALCEV.

Zagreb, 19. sept. Večere poroča iz Beograda, da bo na današnji seji glavni odbor radikalne stranke stavil demokratom kot prvi pogoj, da morajo prepustiti radikalcem ministru za notranje stvari in finance.

NOVA POLITIČNA ORGANIZACIJA V ZAGREBU.

Zagreb, 19. sept. Te dni so imeli izdajatelji »Nove Evrope« posvetovanje, na katerem so sklenili osnovati lastno politično organizacijo.

VOJNO STANJE V UKRAJINI.

Lvov, 19. septembra. (Izv.) Trockij je nad vso Ukrajino proglasil vojno stanje. Prebivalstvu se na velikih lepkih naznanja možnost nove vojne.

NOV KORAK ANTANTE PROTI MADŽARSKI.

Dunaj, 19. sept. (Izv.) Velesile antante pripravljajo nov skupni korak proti madžarski vladi, ki naj se izvrši v najkrajšem času in ki bo imel zelo ostro obliko. Kakor doznava vaš dopisnik, ta kolektivni korak tokrat ni izraz volje veleposlaniške konference, marveč vsota spontanosti odločitev posameznih vlad antante. Ta korak je tokrat že zaradi svoje oblike odločilen in zelo oster in predstavlja neposredni izraz volje posameznih velesil antante. Od tega koraka se pričakuje velik uspeh. Ako pa tudi ta tako odločna demarša ne bi koristila, potem bo antanta porabila še ostrejšo odredbo.

V boji za načela.

Pri vseh narodih in v vseh državah se bojujejo politični boji. Povsod imajo pa politični boji svoj izvor v različnosti načel in programov.

Pri nas se hočejo uveljaviti druge metode. Ne vpraša se, kaj hoče skupina, kakšna so njena načela in program, ampak uprizori se proti političnemu nasprotniku zlobna osebna gonja, katere edini namen je, krasti čast in poštenje ljudem, ki so stopili v službo gotove ideje.

Slovenci se radi ponašamo s politično zrelostjo. Vendar o politični zrelosti toliko časa ne more biti govora, dokler je med nami mogoča samo ena politična skupina, ki se lahko uveljavlja brez programa in načel ter črpa vso svojo moč v osebnostih.

Politika zavratnega osebnega boja je gotovo škodljiva narodu. Mesto napredka, dobitno posurovelost in sovraštvo. Neodložljiva politična, socialna, kulturna in gospodarska vprašanja čakajo nujne rešitve. Nekatera izmed teh vprašanj so tako neodložljiva, da je od njih odvisen obstoj države. Vse politične stranke bi se morale najresneje lotiti razrešitve teh vprašanj. Izmenjati bi se morala mnenja posameznih političnih skupin in dokazati pravo svojih zahtev. Ljudstvo bi potem sodilo, kdo ima pravo in nepravo in kdo je vreden poverenja naroda. Vendar pri nas se opušta vse to. Osebnosti simpatije, koriststvo in demagoško igranje glavno ulogo. Tak način političnega boja je nedvomno v kvar ljudstvu in državi ter je zločin, ki se bo sam po sebi obsodil in uničil.

Osebnemu boju se pa upira tudi čut spoštovanja do samega sebe in do naroda kot celote. Če bomo v našem političnem življenju izkričali vsakega predstavnika stranke kot zločinca in izmedeč družbe, ali je potem mogoče, da bo narod samozavesten in ponosen na svoje močje in samega sebe? Vera v našo bodočnost mora pasti, ker se bo videlo v javnem življenju samo zločince, ki se zato bojujejo za politično moč, da bodo kradli in ubijali. Če tudi to zadnje ne bo res, vendar osebna natolcevanja in laž bodo zastrla vsako možnost pogledati resnici v oči in ločiti slabo od dobrega.

Značilno za naše razmere je, da se poslužuje pri nas osebnega boja predvsem stranka demokratov, ki se tako rada že od nekaj diči s svojo »naprednostjo«. Sicer je njen preizkušen voditelj dr. Ivan Tavčar odločno obsodil osebni boj. Vendar je v JDS mala skupina, ki noče poslušati nauka svojega strankinega ustanovitelja ter ne terorizira s svojo osebno gonjo samo lastne stranke, ampak hoče terorizirati celo slovensko javnost. Gnjusen je politični boj te skupine že od onega časa, odkar se je pojavila med nami. Gnjusen zato, ker je osebni in pri tem breznačeln.

Ko je dosegla Narodno-socialistična stranka v Sloveniji svoje prve uspehe, so se mladini JDS zbal za svoje pozicije. Njihov voditelj dr. Žerjav je izjavil: Eden bo moral pasti — mi, ali pa narodni socialisti. Taka bojna napoved sicer ni nič hudega. Vsaj za tistega ne, ki se čuti idejno močnega.

Mladini JDS so takoj v prvih bojih z NSS dokazali, da niso idejno močni. NSS niso mogli uničiti z argumenti proti programu NSS. Podlegli so! NSS zmaguje in rušijo se zadnje mladinske JDS trdnjave.

Ker so v načelnem boju mladini JDS podlegli, so se lotili svojega starega orožja — osebnosti. Toda, kakor smo rekli: osebni boj se sam obsodi in uniči! Vsled tega mladini JDS že prav lahko sklenejo svoje račune: Enkrat smo bili in danes nas ni več.

POMOŽNI ODBOR ZA STRADAJOČE V RUSIJI OBSOJEN NA SMRT.

Moskva, 19. sept. (Izv.) Moskovska izredna preiskovalna komisija je člane pomožnega odbora za gladojoče obsodila na smrt. Osrednji odbor sovjetov je izvedbo smrtnih obsodbe odgodil in zahteval, naj se mu predloži akt.

TROCKIJ O MEDNARODNEM POLOŽAJU.

Moskva, 19. sept. Pri zborovanju sovjetskih strokovnih organizacij iz Odese je izjavil Trockij o mednarodnem položaju Rusije: Mi nočemo vojne, ker imamo na sruču predvsem gospodarsko vzpostavitev države. Predvsem pa moramo vendar paziti na naše južnozpadne meje. Opozarjam ves svet na to, da je Rusija močna. Če bi prišlo komu na misel, da bi nas napadel, bi mu prizadeli tak udarec, da bi se naše meje znatno izpremenile. (?)

KOMUNISTIČNI IZGREDI PROTI VOJAŠKEMU DRUŠTVU.

Berlin, 19. septembra. Listi poročajo, da je prišlo včeraj v Bernau o priliki slovesnosti vojaškega društva do komunističnih izgredov. 500 do 600 komunistov je došlo v Bernau in razpolomilo udeležence zborovanja ter jim podilo sablje. Oddanih je bilo tudi nekaj streliv, vendar pa ni ranjena nobena oseba.

GRŠKA MOBILIZACIJA.

London, 19. septembra. (Izv.) Po vesteh iz Aten je grška vlada vpoklicala letnik 1922 in vse moške, ki so po letu 1921 zadobili grško državljanstvo. Tu gre za ukrepe, o katerih je antanta že meseca aprila t. l. izjavila, da so v protislovju z mednarodnim pravom.

GRŠKO - TURŠKA VOJNA.

Rim, 18. sept. Uradno poročilo generalnega štaba iz Angore z dne 12. t. m.: V bitki ob Sakariji je izgubil sovražnik več tisoč mož. Moral se je docela umakniti. Naša letala so ugotovila, da zapuščajo umikajoči se sovražnik avtomobile in ranjence, ker jih ne more odpraviti. Da bi si zavaroval umikanje,

je sovražnik z dvema bataljonoma napadel naše čete pri Beslik-Kurru, pa je bil odbit. Tako se je končala 11 dni trajajoča bitka ob Sakariji z zmago turških čet.

LDU Pariz, 18. sept. (Brezlično.) Uraden grški komunikat potrjuje, da se je grška armada umaknila na levi breg Sakarije. List »Athensiki« doznava, da namerava grška vlada sedaj rešiti maloazijsko vprašanje diplomatskim potom.

POLOM GRŠKE OFENZIVE.

Dunaj, 19. sept. Polom grške ofenzive priznavajo sedaj celo v Atenah. Kako velik je ta polom, je razvidno iz tega, da se je angleška blagohotnost zopet začela obračati Venizelosu, ki je grškemu odboru v Carigradu poslal brzojavko, kjer zahteva, naj se kralju Konstantinu odreče priznanje.

Zagreb, 19. sept. Devize: Berlin izplačilo 212 — 216, Italija izplačilo 915—925, London ček 810—820, New York ček 215—216, Pariz izplačilo 1500—1600, Praga 260—270, Švica izplačilo 3600—3700, Dunaj 14.30—14.85, Bukarešta 210—212, Budimpešta 40—42.50. Valute: Dolarji 208—215, avstrijske krone 15.50 do 0, rublji 19—20, francoski franki 1500—1550, napoleondori 0—605, nemške marke 206—212, Ital. lire 900—912.

Beograd, 19. sept. Devize: Pariz 378, London 201, New York 52.55, Dunaj 3.79, Praga 46, Sofija 37.50, Berlin 52.85, Bukarešta 52.85. Valute Dolarji 87.625, levi 37.65, nemške marke 52.08, češkoslovaške krone 61.20, avstrijske krone 4.

Praga: Valute. Marke 84, švicarski franki 1438.50, lire 351, francoski franki 591.50, funti 591.50, funti 310.50, dolarji 83.25, dinarji 161.25, levi 84, levi 58, avstrijske krone funti 2.50, poljske marke 1.30, madžarske krone 15.10.

Curij, 19. 9. Berlin 7.725, New York 580, London 21.60, Pariz 41.45, Milan 24.55, Praga 6.95, Budimpešta 1.10, Zagreb 2.40, Bukarešta 5.90, Varšava 0.14, Dunaj 0.57, avstrijske krone 0.52.

Moj odgovor „Jutra.“

Gospodje okoli »Jutra« mi ponujajo v dr. Zerjavovim imenu ček za 100.000 kron, ki je z njim po tozadevnem poročilu hotel baje g. Tribuč kupiti pricho proti Pesku. Predvsem hvaleznostjo odklanjam čake takega izvira, ker tudi jaz nisem »šuft«. Sicer pa nikakor ne »pogrevam laži o gotovih čekih«, saj meni ni ničesar drugega znano, kakor to, kar sem čital v »Jugoslaviji«. Vendar pa mi naj oprostijo gospodje okoli »Jutra«, da se čudim dejstvu, da dr. Zerjav ni vložil tožbe proti uredništvu »Jugoslavije«! Ali mar očiček podkupovanja prič ni razžaljen? Mar se mora »Jutrovcem« in g. dr. Zerjavu kar na slepo verjeti, ako trdijo, da je vse izmišljeno? Gospodje ne verjamejo Pesku, ki tudi zatrjuje venomer svojo nedolžnost, dasiravno mu še niso dokazali najmanjšega, nemoralnega dejstva; zase pa zahtevajo absolutno vero v naprej. Kaka logika je to?

Nadalje piše »Jutra«: »G. B. že v naprej žali pricho, še predno jo pozna in predno ve kako podrobnost.« Tudi v tej točki prosim oproščanja! Optimist sem namreč in ne morem verjeti, kakor sem že poudarjal, da bi se našel med učitelstvom mož, ki bi pripoznal prostovoljno in pri zdravem razumu dejanje, kakor ga prinaša po »Napreju« tudi »Jutra«. Žalibog se res danes ne vemo »slavnega« imena »dičnega« novodobnega Herostrata in raditega dvomim. Sam sem učitelj in previsoko je mnenje o učiteljskem stanu. Zato dvomim, t. da bi moglo tako dejanje ostati prikrito pred javnostjo nad dvajset let; 2. še tisočkrat bolj resno pa, da bi se našel »culukafere«, ki bi ga pripoznal. Če pa dvomim o eksistenci take priche, jo vendar ne morem žaliti.

Recimo pa, da se vendar motim, da sem v tem oziru res »naivnež«, da se nahajajo res taki ljudje med pedagogi brez sramu in osebne časti, ki jim naj bo nad vse pomembna ta takega »človeka«, ako ga ne smem tako imenovati, ne morem žaliti na časti, ki je nima. Jasno je, da ne morem postati tat tam, kjer ni ničesar ukrasti. O kaki »žalitvi priche« torej ne more biti govora. Mislim, da se tudi v tem oziru strinja z menoj vsa pošena javnost.

Eno priznanje pa me je v omenjenem članku le razveselilo. O koncu piše »Jutra«: »Tedad (po sodnijski razpravi v Ptuj) se bodo potrkali na prsa in z nami vred potožili: Si tacuisse! Da, gospodje, le tožitel! Da bi bili molčali, bi bili prihranili obilo sramote celemu narodu z nad vse umazano ostudnostjo, da bi bili molčali, bi ne bili oblatili vsega učiteljskega stanu; da bi bili molčali, bi ne imela »Straža« novega dobrodošlega gradiva zoper učitelstvo, ki že polni z njim svoje kolone; da bi bili molčali, bi zrla pošena javnost na Vas z drugačnim očesom, kakor se dogaja to dandanes.« »Si tacuisse!«

Prof. Fr. Bračun.

(NB. Ker se je med tem javila pricha iz Zagreba osebno v Ljubljani o odločno izjavo, da želi svojo trditvev pod prisego potrditi pred sodnijo, smo pozvali g. prof. Bračuna, naj se takoj prijavi za izplačilo 100.000 kron. Denar bo gotovo koristneje porabil, kakor magnati, ki ga ponujajo. Op. uredništva.)

R. . . . k.

Razlika med državljanji i državljanji.

Izšla je stanovanjska naredba, veljavna od 27. maja t. l., ki predvideva reorganizacijo državnega stanovanjskega urada, kar se je med tem časom deloma že zgodilo. K poslovanju tega urada kot prve instance nimam kaj pripomniti, ker je edino izvrševatelj

Michél Zevaco:

„NOSTRADAMUS.“

»Kaj hočeš! Župnik je iztika za grehom... da bi ga storil!« se je pošalil La Tremoille.
»Motite se, gospoda,« odgovoril Brantome. »Maske gledam, nič drugega. Povsod jih vidim polno, ne da bi potreboval velikih načrtov kakor gospod Notradamus. Velikaše, sluge, imenitne dame in visoke uradnike — ves ta svet bi rad nekoč opisal v knjigi, ki mi pripoveduje že zdaj obilo smeha in zabave.«
»V knjigi? Plutarh hočeš postati?!«
»Bogme, da utgneš imeti prav, Tavannes. Zakaj tudi moj kralj bo naslov »Življenje slavnih mož.«
»Kaj pa napravš z ženskami?« je vzkliknil La Tremoille.
»Ženske opisem v drugi knjigi, ki ji bo ime »Življenje galantne dame.«
Družba se je zakrohotala. Nato je povzel Biron:
»Vse to me še ni poučilo, kaj pomeni »preslavna« na novi medalji.«

te naredbe, čeravno je skrajno enostranska in tudi pomanjkljiva, zigosati pa se mora merodajne činitelje, da niso še do danes imenovali predpisane stanovanjskega senata, ki ga ta naredba predpisuje, kor druga in zadnja instanca, dasiravno smo že v sredi septembra. To bagateliziranje stanovanjske naredbe od strani onih, ki bi jo morali v prvi vrsti spoštovati, jemlje človeku vsako zaupanje v avtoriteto države, ki bi mogla biti edina dosledna in vestna zaščitnica državljanov in stroga izvršiteljica obstoječih zakonov in naredb, katerim pokoravati se je državljanom dolžnost.

Ker še danes manjka senata kot druge instance, je postalo poslovanje državnega stanovanjskega urada zelo oteženo in v gotovih slučajih brezpredmetno. Nebroj pritožb čaka že mesece in mesece nerešenih, ker ni nikogar, ki bi bil upravičen v to, dasiravno je naredba že čez tri mesece v veljavi. Kupi aktov predpisano kolkovanih leže zaprašeni in čakajo rešitve, interesi pa trgajo podplate od urada do urada, rotijo, prsijo, zabavljajo, a vse zaman — instance ni in je ni.

V tej veliki stanovanjski bedi pa stoji neko stanovanje, kuhinja in soba, že dva meseca popolnoma prazna, ker ni merodajne druge instance, da bi to sporno vprašanje rešila. Menda se čaka, da gotovi politikarji dovolijo, k doslednemu izvajanju te naredbe. Zopet prihajam do trditve, da je državni stanovanjski urad samo zato tukaj, da njeno uradništvo prenaša zabavljanja, grožnje in šikane stanoiskalcev, ter se mora braniti pred insulti razkačenih za krivice, ki jih nalagajo od zgoraj.

To so pomilovanja vredni sužnji anarhije od zgoraj. Sedaj pa k enostranosti naredbe same, ki predpisuje pravico do stanovanja v prvi vrsti državnim nameščencem, vsi drugi so pri podeljevanju stanovanj takorekoč izključeni. Priznati se mora državnim nameščencem pravica bivanja v Ljubljani, a ravno tako se ima priznati pravica do stanovanja tudi privatnemu uslužbencu.

Saj že ime državni stanovanjski urad pove jasno, da je namenjen vsem državljanom, ki iščejo pravice pri njem, ker inče bi se mogel glasiti »stanovanjski urad državnih nameščencev«. Da je temu res tako, evo en primer:

Južno železniški uslužbenci so pri tem uradu popolnoma izključeni, ker so nastavljeni privatnega podjetja, ki jim naj samo preskrbi stanovanja.

Smatram to naziranje za popolnoma zgrešeno: Ker, ali ni južna železniška državi važno podjetje, enako državi? Ali ne prevažata tudi po svojih progah različno državno blago, vojaštvo, ministre itd. in ali ni tudi to podjetje pod kontrolo ministrstva saobračaja.

Vendar so pa njeni uslužbenci državljanji druge vrste, ki naj stanujejo na cesti, ker so slučajno dobili kosček kruha pri privatnem podjetju.

Nočem tu braniti južno železniško upravo, tudi ni moj namen, a vendar je za svoje uslužbence sezidala v Zagrebu 7 hiš, v Siski 2 hiši, v Ljubljani 1 veliko hišo in 3 prostorne barake, dve veliki trinadstropni hiši v Zagrebu bodo še to jesen končane, a spomladi začne zidati v Ljubljani še stanovanjske hiše. Nekaj je ta uprava že naredila, katere uslužbenci bi imeli že zaradi tega imeti pri stanovanjskem uradu iste pravice kot drugi državljanji. Kaj pa je država sezidala za svoje uslužbence? Nič! Niti ficka še ni dala v ta namen, dasiravno ima milijone na razpolago za različne subvencije in nagrade. Koliko pa je dala državna železniška uprava za stanovanja svojim uslužbencem? Eno figo! Se svojih uradov ne more spraviti iz mestne šole. In vendar bi mogla država in državno železniška uprava prva začeti

zidati ter tako dati dober zgled se drugim.

Kolkoh stanovanj bi se pridobilo, če bi država postavila lastno hišo za mnogobrojne in večkrat tudi razkošne svoje pisarniske prostore. Mesto, da je dala milijonske svote muslimanom, in sedaj zopet za pridelovanje sliv v Bosni, poleg vseh onih milijonov, ki bi se jih lahko zadržalo, da ne frče danes v žepu privatnih vaitnih, spekulantov in izvoznicarjev, naj bi postavila vsaj en del tega, kot svoto za zidavo zdravil in nujno potrebnih stanovanj ter bi se s tem priljubila pri vseh poštenih in stanovanja potrebnih državljanjih. Vsaj nekaj bi bilo! Pokazala bi dobro voljo nekaj storiti!

Ne! To vprašanje hoče ministrstvo za socialno politiko rešiti s tem, da vtika svoj nos v privatna stanovanja državljanov, odbija privatnike kot državljanje druge vrste, zaseda privatne hiše za svoje urade, plačuje ogromne najemnine svote, samo tega sama ne stori, česar zahteva od državljanov, da bi zidala. Pa se vpije proti nezadovoljnim, kdo pa je tem ljudem ukazal, da naj bodo nezadovoljni. Če vidijo na eni strani razkošje, na drugi revščino, enemu delu državljanov se dovolijo milijoni, a drugemu se pokaže figo, sam stanuje v kleti, drvarnici in vagonu, a druge vidi v krasnih sobah, državni nameščence ima prvenstvo, a sam nima kot privatnega podjetja uslužbenec niti pravice, in če v to vidi in ne samo vidi, tudi čita in občuti, potem je upravičeno nezadovoljen. Ne jezi se na državo, katero ljubi iz dna svoje duše, pač pa svoje nezadovoljstvo pokaže proti onim, ki imajo polne roke in sladke besede do državljanov prve vrste, med tem ko državljanji druge vrste niti dobre volje niso deležni.

Gospod pokrajinski namestnik, ob nastopu ste obljubili štiti pravo in pravico. Del prava in pravice leži tep-tanih danes, ker državni stanovanjski urad ne posluje, kot bi mogel, ker mu manjka glave. Odpravite te neznosne razmere s tem, da se reši kolkovane prošnje in pritožbe državljanov, ki iščejo pravice tam, kjer sede še danes gluha ušesa.

Proglas Stojana Protiča.

V beograjskem »Balkanu« je objavil Stojan Protič progias sledeče vsebine:

15. oktobra izide nov dnevnik »Radikal«. Urejeval ga bo poslanec g. dr. Momčilo Ivanič. Lastnik lista pa je Stojan Protič. List bo zasledoval program radikalne stranke v člankih in razpravah.

Posebno pozornost pa bo posvečal list točki 5 programa radikalcev, ki govori o razvoju kmetijstva, ki pa je v programu samem ostala brez posebnega komentarja. Radikalna stranka je zapustila program in krenila na pot, ki jo je prisilila da koraka skupno s stranko, ki se imenuje demokratsko, ki pa ni ne demokratska in ne svobodoumna. Ima docela pogrešne polme o redu v državi, o državnih upravi in o državljanški svobodi. Ta odstop pa je tudi povzročil, da je morala stranka zatajiti ustavo od leta 1898 namesto da jo izpopolni. Letos sprejeta ustava ne more osigurati dobre državne uprave in tudi ne ustvarja prave podlage za medsebojne odnose naših treh narodov. Ustavotvorci so čez mesec dni potepali sami svojo ustavo z resolucijo, katero so imenovali »zakon« in ki daje vladi odnosno ministru notranjih zadev tako oblast, kakršne nima noben minister v ustavnih državah evropskih. Na podlagi tega zakona je komaj mesec po sprejetju ustave anulirala mandate nad 50 poslancev, katere je ona sama sprejela, ki so skupno sklepali o tej ustavi in katerim je ona sama verificirala poslanske mandate.

Po sprejetju ustave smo dobili namesto reda, atentat na v. lara, rboj ministra, poslabšanje finančnega položaja, upor v stari Srbiji, komitafše kot čuvarje javnega miru in reda. Na drugi strani pa smo dobili nove policijske naredbe, kakor n. pr. propustnice za potovanje po celi državi, cenuro za častnik (čela kolektorjev), prepoved kofev in razne druge neprilike, ki gotovo niso ustavne. Po našem prepričanju je napravila radikalna stranka usodno napako, ko je žrtvovala svojo svobodo in se zvezala z demokratsko stranko. Ta stranka pod takim vodstvom je nesposobna za vsako delo v državi in razkrajja vsak dan bolj našo državno upravo. Odgovornost nosijo pred zgodovino oni, ki so zapeljali radikalno stranko na to napačno pot. Kako je bilo mogoče, da isti ljudje, ki so gradili v Ženevi našo kraljevino, se sedaj proglašajo za separatiste, avtonomijo in federacijo, torej baš to, kar smatra ves pameten svet v celi Evropi in Ameriki za državno edipstvo in eno državo.

Zadnji čas je, da krene radikalna stranka na stara pota narodne in svobodoumne stranke. Njena naloga je da osvobodi in ujedini očetnjavo vsega našega naroda, da zbere krog sebe v svobodoumne in narodne elemente in postane njihov jedro, zasnuje v državi novo življenje in izvleče mlado kraljevino iz reakcionarstva, upravnega razkroja, finančnega nerada in razsnila.

Njena naloga je, da pripelje to našo mlado kraljevino na pravo pot napredka in svobode.

Reviziji ustave bi se lahko izognili, če bi jo bili takrat odgodili, toda odgoditev so nasprotniki lahkomišlno odbili in rekli, najpreje jo moramo imeti, potem jo bomo spremenili. Danes pa kličejo: ne tako hitro! Ustave nismo niti upeljali, pa jo že hočete spremeniti! Dobra državna uprava in zdravo razmerje v državi ujedinenih narodov zahteva neizogibno in to čim hitreje revizijo ustave. Kolikor prej to uvidimo, toliko lažja, naravnješa in mirnejša bo ta revizija. Drugeče pa bo padala državna uprava vedno nižje in nižje, dokler ne bo mogoče vse skupaj prepoznati. Čudno je tudi to, da so ravno tisti, ki so grajali druge zaradi zgodovinskih tradicij, ravno na Vidov dan zapustili božjo službo, ki se je služila v spomin za narodno svobodo padlih junakov in sli baš na ta historičen dan glasovat za slabo ustavo, ki je nosila že v sebi kal revizije.

Med. fakulteta v Ljubljani.

Dne 16. t. m. je sprejel gospod kraljevi namestnik Ivan Hribar deputacijo društva jugoslov. medicincev v Ljubljani, ki mu je izročila naslednjo spomenico o razširjenju ljubljanske medicinske fakultete v popolno, z vsemi kliničnimi semestri:

»Medicinci ljubljanske medicinske fakultete smo se razveselili prihoda gospoda kraljevega namestnika, ker vidimo v njem moža, ki ima razumevanje in srce za vse upravičene želje akademskega dijaštva.

Slušatelji medicinske fakultete v Ljubljani stavljam na Vas, gospod kraljevi namestnik, vdano prošnjo. Stojte nam dobrohotno ob strani v boju za našo popolno medicinsko fakulteto.

Zakon o ustanovitvi štirih semestrov medicinske fakultete, ki je bil sklenjen pred dvema letoma, so sprejeli mnogi z veseljem, mnogi pa so skeptično zmigavali z ramami. Gg. profesorji so se vrgli z navdušenjem na delo, tudi dijaštvo, ki je prihajalo iz vseh delov naše mlade države, ni držalo križem rok. Danes, gospod kraljevi namestnik, Vam lahko že pokažemo uspehe tega tihega dela, tako v sekcijski dvorani, kot v fiziološkem in kemičnem institutu.

So ljudje, ki težko gledajo našo medicinsko fakulteto, ki ovirajo njen

razvoj iz raznih vzrokov. Pravijo, da smo separatisti. Gospod kraljevi namestnik, ljubljanski medicinci kar najodločneje zavračamo ta očitak. V svojih vstah štejemo precej dobrovoljcev, ki so s tveganjem svoje glave ustvarjali našo državo in ravno ti so odločno za popolno medicinsko fakulteto. Mi vidimo prav v popolni medicinski fakulteti veliko pridobitev za vso državo. Pri nas je vsak Jugoslovijan dobrodošel, sprejemamo ga kot tovariša in brata. Odprta mu je naša knjižnica in gremo mu povsod na roko. Gospod kraljevi namestnik, v medicinih iz Bosne, Dalmacije, Srbije Vojvodine in Primorskega ima popolna medicinska fakulteta tople zagovornike.

Cemu se toliko borimo za popolno medicinsko fakulteto?

Ker smo dobri Jugoslovani! Gospod kraljevi namestnik, mi vemo, da se večkrat ziorabljajo te besede. V imenu jugoslovanstva se v politiki in v javnem življenju dele in vračajo udarci. In vkljub temu zahtevamo mi mirno: V imenu jugoslovanstva nam dajte popolno medicinsko fakulteto. Mnogo izmed naših tovarišev je imelo priliko spoznati razmere v Makedoniji, južni Srbiji, Bosni in Dalmaciji. Videli so, da nam primanjkuje dobrih zdravnikov, ki ne poznajo samo široke mošnje ampak, ki imajo srce za najbolj nesrečne, za one, ki so izgubili zdravje. Zdravstvo, higijena je v naši državi zanemarjena.

Ali je pa mogoče v Ljubljani popolna medicinska fakulteta?

Da! Strokovnjaki trdijo, da obstoja v Ljubljani predpogoj za majhno, pa dobro medicinsko fakulteto. Deželna bolnica, ki je vedno prenapolnjena, bi se že itak morala razširiti in dala bi se s prilicno malimi stroški ustanoviti klinika. Kakšnega državnega in lokalnega pomena pa je v zdravstvenem oziru klinika, o tem nam ni treba izgubljati besed. Klinika naj bi bila zarišče znanosti, kjer bi bil omogočen znanstvenikom miren razvoj, dijaštvo pa temeljit študij.

Res, da ne bi zmogli v kratkem času kolosalnih zgradb, ali napaka dotičnih, ki vidijo znanstveni centrum le v mnogobrojnih, obsežnih poslopih, lepih napisih, celi razstavi aparatov je očitna. Mi ne vidimo rešitve vprašanja v velikanskih institutih, s katerimi se lahko na zunaj postavljamo, pač pa sodimo medicinske fakultete po njih notranji vrednosti. Brez dvoma pa so uspehi na manjših fakultetah večji, saj ima dijak v profesorju prijatelja, ki ga točno pozna, vzpodbuja in lažje oceni, kot pa v velikanskih dvoranah, kjer ne pride z njim prej v stik, kot pri izpitu. Ni samo naloga univerze, da nam da strokovno znanje, ona nas mora tudi vzgojiti v samostojno misleče ljudi. Nikakor pa ne moremo zagovarjati vzgoje v masah. V kasarni je to deloma mogoče, saj so za ista povelja isti gibi, dobra univerza pa mora biti več kot kasarna.

Kratko, mi smatramo, da je popolna medicinska fakulteta v Ljubljani s kliničnimi semestri najkrajša, najsolidnejša in najcenejša pot za dosego cilja: dati državi strokovno izobraženih, poizrtvovalnih zdravnikov in povzdigniti zdravstvo kar najvišje.

Hud boj bijemo za te ideje. Razložili smo že v dnevnem časopisju svoje misli, tako gg. profesorji, kot tovariši medicinci. Želi smo umevanje, zadeli pa tudi na odpor. In to od ljudi, ki stoji daleč, ki nečajo niti pogledati našega truda, kaj se, da bi ga priznali in upoštevali. Zato nas tudi njihovo nasprotovanje ni vplajilo. Tudi tem ljudem nismo ostali dolžni odgovora.

Eden glavnih pomislekov, ki so ga imeli proti naši popolni medicinski fakulteti je bil, da je nepotrebna in da bi bilo najprvo potreba izpopolniti ono v Zagrebu. Ugotovimo najprej, ali bo res zadostovala ena medicinska fakulteta za vso državo!

»Vrlo!« so vzklikali mladi možje.
»Carissima, predraga kralji — — —
— in Franciji!« je končal Brusquet.
»Vprašajte gospoda velikega zakladnika!...«
»Oh,« je dejal La Tremoille, »evo našega prijatelja Rolanda de Saint-Andreja. Ej, Saint-Andre!«
»Kako je bled! Odkod prihaja? Štirinajst dni ga ni bilo na izpregled!«
»Gospoda,« je rekel Brusquet, »mladi Saint-Andre, sin našega vrnlega maršala de Saint-Andreja, se je hotel vojskovati, kakor se je vojskoval njegov oče ali pa gospod La Pallce. Toda revišče se je spravilo s svojo vojsko nad ženske, pa ga je morala katera useknti, da mu je tekla kri iz nosu — Če ni bil celo kak hud prsnj nahod.«
»Norec, d-ži jezik za zobmi!« se je zadrž Roland de Saint-Andre in stopil bliže.
»Gospodje, ta stvar je izvita iz trte. Imel sem opravka z razbojniki in malo je manjkalo, da me ni zaklal glav nekovje »Lilije«, ki hočem baš zahtevati od kralja njegovo glavo.«

»Povej, povej, kako je bilo!« so vzkliknili mladi gospodje.
»Razbojniku je ime Royal de Beau-revers. Okolnosti pa so bile takšne. —
»Joj, za Boga, je veknil Brusquet in se postavil na roke, »primite razbojnika! Držite Royaala de Beauversa!
»Njegova svetlost, vojvoda Guiški! je kričnil glasnik. Prostor za vojvodo Guiškega!
»Artilerija iz Metz!« je zalajal Brusquet, postavivši se spet na noge. »Z drugim imenom, gospod Brazgotinski!«
»Njegova prevzvišenost, kardinal Lorenski!« je zaklicel glasnik.
»Prostor za njegovo prevzvišenost kardinala Lorenskega!...«
»Topovi svete Cerkve!« je zarlenč Brusquet, »Bežimo, bratje!«
To reki jo je odkuril, žvenkljaja s svojimi kraguljčki, zdaj po štirih, zdaj po dveh.
»Gospod maršal de Saint-Andre! — Gospod kronski vojskovodja Montmorecyjski! — Gospod veliki profos baron de Roncherolles! —
»Gospod de l'Hospital! Gospod kancelar Olivier!«

Vse razne tako naznanjene osebe so stopale v dvorano in se izgubljale v njih nallik deskam, ki jih reke prplavljajo v morje.
Konetabel Montmorencyjski in maršal de Saint-Andre sta takoj krenila k vojvodi Guiškemu in začela z njim tih razgovor. Vsa trojica je nudila nekam pretečo sliko: Guise, velik, širokopleč, ošaben, zaničljivih ustnic in »dih očl, z obličjem grdo spačenim ro brazgotini, ki se mu je vlekla preko vsega čela, posledica rane, dčbne pili o loganju Boulogna; star konetabel, stasit orjak, oprt na velikeški meč, kakršne vidi časih domišljije v rokah praviljnih junakov; in Saint-Andre, živa slika dvorjana, pretkanca v vseh zvilačah in ukanah svojega poklica.
»Prostor! Prostor! Smit božjal!« je kričal Brusquet, mahaje z rokami in odgriva je ljudi okrog »mračne skupine.« Prostor, vam pravim! — Morbleu! Sacrebleu! Ventrebleu! Ali ne vidite triumvirov, ki kovarijo v zveličanje duš, da bi iztrebili kralj, voverstvo!«

Proda se:

3000 KG LEPEGA KROMPIRJA
prodam. Na ogled pri Antonu Vidmar, Ambrus pri Stični.

MOŠKO KOLO

dobro ohranjeno, se ceno proda. Dermota, Razpotna ul. št. 6, Trnovo. 1917

LEPA VILA

se proda iz proste roke dne 12. sept. t. l. Truberjeva ulica št. 3. Ptuj. Vila obstoja iz treh sob, kuhinja, dve kleti, svinski hlev, drvarnica, 1 veliki, 1 mali vrt za zelenjavo. Marija Cimerljaj, mestno kopalnišče, Maribor. 1914

HIŠA S 5 STANOVANJI

velikim vrtom in vinogradom se proda. Studenci, Ciril Metodova 14. Maribor. 1911

HIŠA Z GOSTILNO

v kateri se nahaja tudi trgovina, se takoj proda. Hiša je v dobrem stanju, poleg hiše velik vrt. Vprašanja: gostilna. Celje, Breg št. 31. 1910

NA PRODAJ

velika ogejna hiša z vrtom. Cena 600.000 K. Velika stanovanjska hiša in trgovska hiša, dvorišna posojnja, hleva, skladišča, kleti 800.000 K. — Elegančna vila, s 14 sobami, velik vrt, sadno drevje, park, 1.000.000 K. Moderna, majhna, enonadstropna vila, s 7 sobami, 400.000 K. — Gosposka posestva, krasna mehčavana vile s parkom, 12 oralov vinograda, 12 oralov travnikov, sadni vrt, gozdovi, polje, vodovod, gosp. poslovanje, veliko inventarja, govedo, v bližini cerkve in

žole za 3.000.000 K. — Posestvo z vinogradi in poljem, semenim pridelkom, veliko govedo, velika mehčavana stanovanjska hiša I in pol mil. — Malo posestvo, v bližini mesta z malim vinogradom, gozdom, sadnim vrtom za 250.000 K. — Gostilna in restavracija, trafika, mesarica, kavarna, skladišča, hlevi, na glavni cesti 1.000.000 K. — Realiteta pisarna »Rapid«, Maribor, Gosposka ul. 28. 1907

1 LETO STAR PES

voljšje pasme se takoj proda, Mestni trg 11-1. 1900

ZENSKA SUKNJA PERSIJANA

dobro ohranjena, črna barve se proda. Polze se na Gradu soba št. 130, 14-17 ure. 1901

HIŠA Z GOSTILNO

in posestvom, z živino in drugo premičnino se proda. Cena po dogovoru v Rudniku št. 17, pri Ljubljani, kjer si vsak lahko natančno ogleda. 1902

VSAKOVRSNE ŠTEDILNIKE IN DRUGE POTREBŠČINE

prodam radi preselitve po nizki cen. Franc Luznar, ključavničar pri kolodvoru, Škofja Loka.

ZAVITEK VZORCEV VOLNENEGA BLAGA

od firme Deren & Lecomte iz Pariza je bil pomočoma iz pisarne vzet pri portirju hotela »Slon«. Prósi se, da se istega proti nagradi pri portirju vrne.

KRTAČE

za obleko in likanje, ribarice brez in z korenino, zobne, mazalke, konjske, omela motvoz (špaga) čevljarstvo prejo priporočila veletrgovina Osvald Dobeč, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 1816

TRŽAŠKI BIČEVNIKI

iz prave koprive in razni biči vedno na zalogi. Osvald Dobeč, veletrgovina, Ljubljana Sv. Jakoba trg 9. 1810

TRIEDER

na prodaj. Na ogled v trgovini Gerber, Končni trg 4. 2219

OKOLI 40 KUBIČNIH METROV
leptih, širokih 20 mm močnih česk. Ponudbe na upravo tega lista pod »deske«. 1897

NOGAVICE

ženske in moške, kvačkane, sukanec, »Moder« itd. Je dobiti najceneje v veletrgovini Osvald Dobeč, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 1817

DOBRODOČA GOSTILNA

z velikim vrtom in trgovino z mešanim blagom blizu koroškega kolodvora se proda. Naslov v upravi »Jugoslavije« v Mariboru.

Kupi se:

PIANINO

dobro ohranjen kupim. Urbančič, Gradišče št. 15. 1918

Službe:

KATERI DOBROTNIK

bi podpisal kot porok menico za 1000 K revalni gospodini ter jej s tem omogočil nadaljevanje študij. Cenjene ponudbe pod »Menica« na upravo »Jugoslavije«. 2248

POTNIK

drobniarjske in galanterijske branže v Sloveniji in v Hrvaški dobro vpeljan, se za večjo galanterijsko in drobniarjsko trgovino v Sloveniji išče: v istem podjetju se tudi prodajalca

za »detail« v isti branži išče. Ponudbe naj se naslovijo na upravo lista. 1894

ZASTOPSTVO

kakršnokoli sprejemem. Verziran sem najbolj v vinski trgovini. Prevzamem tudi prodajo vina v steklenicah in odprto v lokalni in čez ulico. Cenjene ponudbe prosim na upravo lista pod »Zastopstvo«. 1905

ABSOLVENT TRGOVSKE ŠOLE
z nekoliko prakse išče mesta uradnika (knjigovodjo) eventualno praktika pri kakem zavodu ali podjetju najraje v kakem večjem mestu. Naslov pove upravnistvo »Jugoslavije«.

TRGOVSKI UČENEC

zmožen slovenskega in nemškega jezika, priden iz boljše družine se takoj sprejme v veletrgovino z železoin in Spocerjo, Ivo Andraschitz, Maribor. 1913

40 LETNA VDOVA

brez otrok išče mesta kot hišnica, pomaga lahko pri gospodinjstvu. Kdo pove uprava.

ZAMENJAM KRASNO STANOVANJE

3 velike sobe, predsoba, kuhinja, hodnik, klet, drvarnica, podstrešje, na deželi tri četrt ure od železniške postaje, pač pa avtonostajlišče s primernim v mestu. Selitva po dogovoru. Ponudbe pod »Zamenjava« na upravo lista. 1921

DR. KARLO MULEJ, DEBAR

išče izvažnega zobotehnik. Vse ugodnosti podane. Plača prvovrstna. Cenjene ponudbe prosim staviti na moj naslov. 1919

TRGOVSKI POMOČNIK

mešane stroke se takoj sprejme. Reflektira se samo na dobre moči. Josip Petelin, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

KROJAŠKI POMOČNIK

dobro izurjen za veliko delo se sprejme pri J. Smerajcu, Opekarska c. 31.

VAJENEC

urarski se sprejme takoj proti dobri plači. F. Cuden, urar, Ljubljana, Prešernova ul. 1. 1916

ZOBOTEHNIK

išče službe. Ponudbe pod »Zobotehnik« na upravo »Jugoslavije« v Mariboru. 1915

UČENEC

v trgovini z mešanim blagom z 2 leti učne dobe išče službe v trgovini ali kako drugo delo. Ponudbe pod »trg. pomočnik« na upravo lista v Mariboru. 1912

GRAVEUR ZA KAMNOSEK

v ljubljanski okolici se išče. Naslov v upravi lista. 1908

BOLJŠA KUJARICA

popolnoma samostojna se sprejme v trgovsko hišo proti zelo dobri plači. Naslov pri upravi »Jugoslavije«. 1908

Razno:

ZAMENJA SE STANOVANJE
na Aleksandrovi cesti, 2 sobe, kuhinja, predsoba, klet in drvarnica. Naslov v upravi »Jugoslavije« v Mariboru.

ZAMENJA SE STANOVANJE
z dvema sobama in kuhinjo v Novem Udmurtu za enake v mestu ali tudi v Mariboru. Naslov pove uprava.

VISOKOŠOLEC

išče instrukcije protihrani (vsaj kosilo in večerja). Ponudbe pod »Visokošolec« na upravo lista. 1906

DRUŠTVO KOMISIJONARJEV V LJUBLJANI

prevzema po svojih članih prevažanje pohištva z vozom za prevažanje pohištva, prevoz in oprem. glasovirjev, železnih blagajin in vsa v to področje spadajoča dela po najnižjih cenah. 1227

JUGOSLOV. POSLOVNI KOLEDAR
III. letnik, izide začetkom oktobra. Trdovazana knjiga ima za vsak dan 6 x 15 cm zapis. prostora. Cena s poštnino K 30. Preprodajalci ponost. Naroča se pri »Založništvo Jugoslov. posl. kol.«, Ljubljana, Breg 20. 1896.

NOVOZIDANI LOKAL

na zelo prometnem kraju v Ljubljani se takoj odda. Resni reflektanti izvedo naslov v upravi tega lista.

ZLATO — SREBRO

staro — zlomljeno. F. Cuden, Ljubljana, Prešernova ulica 1. 878

Zenitne ponudbe:

MLAD INTELIGENTEN GOSPOD

lepe zunanosti, star 25 let v državni službi, s precejšnjim premoženjem išče znanja z gospodično od 16—22 let staro, simpatično postavbo ter plemenitega značaja. Prednost imajo one, ki imajo trgovino, premoženje ali kaj sličnega. Le resne ponudbe s sliko naj se pošljejo na upravo Jugoslavije pod »Nad«. Silka se vrne. 1910

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov

za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslovi: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. v Ljubljani, Nunska ulica št. 19.

Popolnoma varno naložite svoje prihranke v

Jugoslov. kreditnem zavodu v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Marijin trg št. 8. ob Ljubljanici.

Podružnica v Murski Soboti in Dolenji Lendavi.

Hranilne vloge na knjižice obrestuje po

4 ¹/₂ %

čistih, brez odbitka rentnega in invalidskega davka, večje stalne vloge z odpovednim rokom in vloge v tekočem računu pa po dogovoru. Daje posojila vsake vrste svojim članom, eskompt menic, inkaso faktur in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo. Ustanovljen v septembru 1919. Neposredno pod državnim nadzorstvom.

Brzobjavni naslov: Jugoslovanski kredit Ljubljana.

Telefon št. 54.

Cekovni račun št. 11.323.

'BLISK'

najboljše parketno voščilo edino zastopstvo V. TRATNIK LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠT. 25.

Inž. Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbni inženir LJUBLJANA Hillserjeva ulica številka 5. Specijal. stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe. Izraba vodnih sil

MOJI LJUBČKI

živalske slike za naše malčke, vezane na trdem kartonu.

Cena 8 dinarjev.

V Zvezni knjigarni Ljubljana, Marijin trg št. 8.

Razprodaja

vinske posode, barelov, 3 aparatov za filtriranje dokler traja zaloga.

J. Augustin

Ljubljana, Dunajska c. 36.

Gradbeno podjetje ing. Dukič & drug

Ljubljana, Resljeva c. 9

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Knjiga s slikami za zabavo in pouk našim malim

MOJ ZVERINJAK

izvod 20 K

v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijin trg št. 8.

IVAN ZAKOTNIK,

mestni tesarski mojster

Telefon 379 LJUBLJANA Dunajska c. 46

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrišja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezev in mlinov. Parna žaga. Tovarna turnirja.

Damski modni atelije

Zdenka Rodič
Gradišče 8/B I.

Dospela z najnovjšimi pariškimi in dunajskimi modeli. Vhod iz ulice tik za dramskim gledališčem.

KUPIM

večjo množino bukovih drv (in tudi drugih trdih drv) franko vagon nakladalna postaja.

Cenjene ponudbe na naslov »DRVA« poštini predal št. 21. Maribor.

Prepričajte se sami

da kupite in najsolidneje

obieke za gospode in dečke. Sukno najfinejše vrste za gospode in dame.

Vse krojaške potrebščine pri tvrdki

Celje IVAN MASTNAK Celje
Kralja Petra cesta št. 31.

Istotam izdelovanje oblek, po najnovjši modi.

Čretnik Jože

graditelj mlinov in žag, St. Jurij ob južni železnici

se priporoča vsem cenjenim interesantom za zgradbo mlinov in žag. Priporoča osobito lesene jermenice lastnega izdelka.

Naročajte in razširjajte »Jugoslavijo«!

Zaloga pohištva

Karol Preis-a, v Mariboru, se je preselila v Gosposko ulico št. 20. Pirhanova hiša

velika zaloga lesenega, železnega in tapetniškega pohištva.

Ceniki na razpolago!

Na debelo! Eksport! Na drobno!